

[Einar Simonsen.]

udvalg allerede har eller i den nærmeste Fremtid faar — naar altsaa denne Lavkonjunktur udefra for Alvor engang sætter ind, tror jeg, det bliver forholdsvis let for Statens Jordlovsudvalg med § 8 i Ryggen at erhverve den Jord, der er nødvendig for at tilfredsstille den Efterspørgsel, der da vil komme efter Udstykningsjord. De meget vanskelige og i Saandhed dyre Arbejdsforhold, vi har i Landbruget i disse Aar, vil utvivlsomt bevirke, at mange ældre Landmænd snart ønsker at spænde fra, lægge op eller hvad Udtryk man nu vil bruge. Hvis de økonomiske Forhold med Hensyn til Fremtiden ikke var slet saa usikre, som de navnlig har været, f. Eks. med Eengangs-skat o. lign., og hvis Boligspørgsmaalet ikke var saa vanskeligt, som det er, er der ingen Tvivl om, at der allerede nu havde været et meget stort Udbud af Landejendomme. Som Støtte for denne Antagelse kan jeg anføre, at der i dette Foraar er sket et betydeligt Antal Bortforpagtninger, Udforpagtninger af Gaarde paa den Maade, at de gamle Ejere fortsat bliver boende paa Ejendommen, og de unge, som rykker ind, som en Del af Forpagtningsafgiften yder en Slags Aftægt eller Naturalydelse. Jeg er for Resten tilbøjelig til at tro, at denne Form vil gribe en Del om sig, saa længe de usikre Forhold, jeg før nævnte, vedvarer.

Nu er det nok saaledes, at Spørgsmaalet om Fremskaffelse af Jord til Udstykning tager sig noget forskelligt ud fra et Øbo- og et Jyde-Synspunkt, idet det jo navnlig er i Nord- og Vestjylland og i Sønderjylland, at Jordreserverne findes. I disse Egne ejer Statens Jordlovsudvalg ikke ubetydelige Arealer.

Jeg vil til dette Forhold gerne knytte et Par Bemærkninger — jeg tror, de er tiltrængt. Ligesom det maa kræves, at den løse Arbejdskraft i Almindelighed maa flytte derhen, hvor Arbejdsmulighederne findes, maa de unge, der ønsker Jord og Boplads, flytte derhen, hvor Jorden er ledig. Danmark er ikke større, og Erhvervsmulighederne inden for Landbruget er ikke mere forskellige, end at man med fuld Ret kan kræve, at de unge, som Staten yder en

Haandsrækning, maa tage mod denne, hvor den inden for vort Statsomraade tilbydes dem. Vil de ikke det, er jeg bange for, de savner noget af den Pioneraand, som er saa saare værdifuld for en villende og kunnende Ungdom.

Jeg vender mig dernæst til Afsnittet om Tillægsjord til de saakaldte indeklemte Husmænd. Over for dette Problem gælder det sidst omtalte Forhold selvfølgelig ikke, der maa Jorden jo erhverves i umiddelbar Nærhed af Ejendommen. Det er nemt, men saare overfladisk at opgive Antallet af indeklemte Husmænds Ejendomme til ca. 50 000. Jeg hørte ogsaa med Tilfredshed, at den ærede foregaaende Taler, det ærede Medlem Hr. Carl Petersen, paa Forhaand var villig til at reducere dette Tal til ca. 30 000. Det er nemlig saaledes, at der maa trækkes mange Tusinde fra det Tal, som de almindelig er opgjort til. Det vil i Dag være en meget stor Bjørnetjeneste at gøre et ret stort Antal af disse Husmænd, hvis man i Dag meddeler dem, at nu kan de faa saa og saa stort et Stykke Jord, og paa den Maade afskærer dem fra at tjene ofte en meget stor Dagløn som Supplement til Indtægten ved den lille Ejendom, som Kone og halvvoxsne Børn i mange Tilfælde i det væsentlige kan passe. For mange andre Tusinde er foruden Bibe-skæftigelse en intensiv Driftsform, som Gartneriproduktion, Havebrug eller anden stærkt arbejdskrævende Produktion en naturlig Vej frem.

Jeg tror ikke, Maalet bør være at supplere alle eller tilnærmelsesvis alle smaa Brug op til den Størrelse, som er nødvendig til en Families Underhold, hvor det drejer sig om den almindelige Driftsform, som de større Husmandsbrug eller mindre Gaardmandsbrug anlægger. Men selvfølgelig maa det indrømmes, at naar dette er sagt, bliver tilbage Problemet: Fremskaffelse af Tillægsjord til et betydeligt Antal indeklemte Husmænd. Lad mig, før jeg gaar videre, lige tilføje, at i en unormal Tid som den, vi har haft i de sidste Aar, er det klart, at enhver, der er virkelig Bonde — og jeg tager her Ordet „Bonde“ i videste Betydning, nemlig alle, der dyrker mere Jord end en Havelod, og det gælder for øvrigt ogsaa Havedyr-